

Obejrzyj za zgodą rodziców:

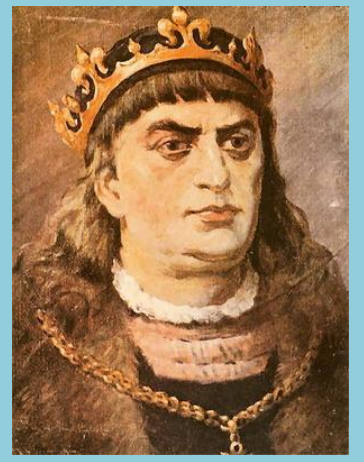
<https://www.youtube.com/watch?v=ZILvxdNoH2Y> - Czasy świetności dynastii Jagiellonów - Lekcje historii pod ostrym kątem - Klasa 5

<https://www.youtube.com/watch?v=Q2tz1nrBDDY> - Władysław Jagiełło

Lekcja 56

Temat: Czasy świetności dynastii Jagiellonów.

1. Unia polsko – węgierska.
2. Władysław III, Król Polski i Węgier.
3. Bitwa pod Warną – 1444 r.
4. Panowanie Kazimierza Jagiellończyka.
5. Wybuch wojny trzynastoletniej.
6. Odzyskanie Pomorza Gdańskiego.
7. Zygmunt I zwany Starym zasiada na polskim tronie w 1506 roku.
8. W 1548 roku władzę w kraju przejmuje syn Zygmunt I – Zygmunt II August.

Zygmunt I Stary

Wojna polsko – Krzyżacka trwająca w latach 1454 -1466 zakończyła się zawarciem pokoju w Toruniu. Na jego mocy każdy następny nowo wybrany mistrz zakonu musiał złożyć hołd lenny Królowi Polski zobowiązujący go do posłuszeństwa. Doprowadziło to do kolejnej wojny, która trwała 1519 – 1521 i zakończyła się sukcesem Polaków. W wyniku podpisania traktatu pokojowego w 1525 roku państwo zakonne przestało istnieć. W jego miejsce powstało świeckie księstwo, w którym władzę objął Albrecht Hohenzollern.

Zygmunt II August

Hołd Pruski 1525 – obraz Jana Matejko

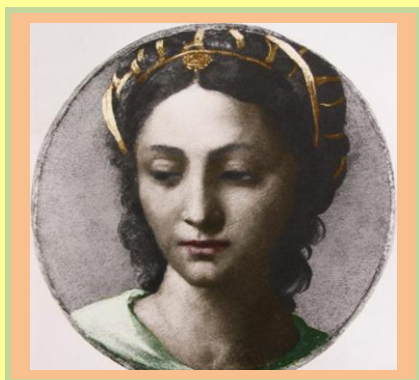
Albrecht Hohenzollern

9. Za panowania dynastii Jagiellonów Polska stała się potęgą liczącą się na Wschodzie i na Zachodzie Europy. Humanizm zaczął przenikać do różnych dziedzin życia społecznego.

10. Zawarcie związku małżeńskiego króla Zygmunta Starego z Boną Sforzą, przyczyniło się do rozpowszechnienia w Polsce kultury Włoch.

11. Polskie odrodzenie obejmuje II połowę XV wieku do I połowy XVII wieku. Akademia Krakowska przechodziła swój wielki rozkwit w dobie renesansu. Kraków był najważniejszym ośrodkiem kultury.

Wiek XVI przez wielu historyków nazywany jest złotym. Polska weszła w szóste stulecie swego istnienia jako kraj potężny i bogaty, rozślawiony wielkością rodu Jagiellonów. W okresie panowania dwóch ostatnich przedstawicieli tej dynastii - Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta - wspaniale rozwinęła się polska kultura. Za sprawą wielu Polaków studiujących we Włoszech oraz dzięki młodej i inteligentnej **żonie Zygmunta I - królowej Bonie**, do naszych granic dotarły idee renesansu i humanizmu. Renesans oznaczał szybki rozwój literatury, nauki i sztuki, a także powrót do kultury starożytnej Grecji i Rzymu. Nazwa "humanizm" zaś wywodzi się od łacińskiego słowa humanus - ludzki. Bona Sforza - żona Zygmunta Starego - przybyła do Polski z włoskiego Bari. **To właśnie dzięki niej trafiły na nasze stoły nie znane nam wcześniej warzywa, takie jak POR, SELER, KALAFIOR, SAŁATA, KAPUSTA, I STĄD WŁAŚNIE INNA NAZWA WARZYW - WŁOSZCZYNA.**

Bona Sforza w wieku 23 lat, Sebastiano del Piombo

Dzieci Bony Sforzy

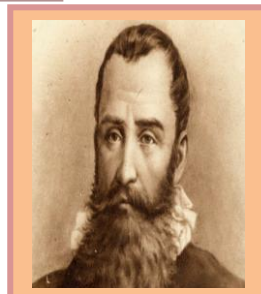
6. Głównymi przedstawicielami renesansu są

- **MIKOŁAJ REJ** nazywany ojcem narodowym literatury, ponieważ jako pierwszy zaczął pisać wyłącznie w języku polskim (a nie po łacinie). Słynne stało się jego stwierdzenie

„A NIECHAJ NARODOWIE WŹDY POSTRONNI ZNAJĄ, IŻ POLACY, NIE GĘSI, IŻ SWÓJ JEZYK MAJĄ”.

- **JAN KOCHANOWSKI** najwybitniejszy poeta polski. W rodzinnym Czarnolasie tworzył pieśni i fraszki, a po śmierci córki Urszulki - treny.
- **ANDRZEJ FRYCZ MODRZEWSKI**

12. W epoce odrodzenia powstało lub przebudowano w Polsce wiele okazałych

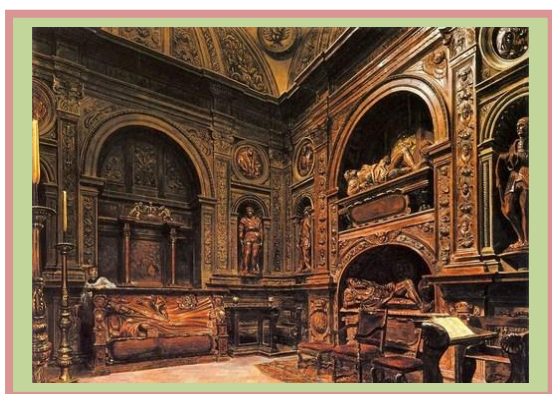
budowli:

- przebudowa zamku na Wawelu (Bartolomeo Berecci, Benedykt z Sandomierza) – KRUŻGANKI DOKOŁA DZIEDZIŃCA, DEKORACJE WNETRZ; ARRASY SPROWADZONE Z FLORENCJI

- obiekty publiczne: SUKIENNICE W KRAKOWIE, RATUSZ W POZNANIU

- Kaplica Zygmuntowska na Wawelu z nagrobkami Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta (najwybitniejsze dzieło renesansu włoskiego w Polsce)

- zamki magnackie (OGRODZIENIEC, BARANÓW SANDOMIERSKI, PIESKOWA SKAŁA, KRASICZYN)

- ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH

- MIASTO ZAMOŚĆ (zgodnie z włoskimi założeniami miasto idealne)

